

Raadsvergadering

Zaaknummer Z26158841

Onderwerp: Jaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW)

Portefeuillehouder: Burgemeester R.J. Beukers

Aan de raad.

Voorstel

1. Kennisnemen van de voorlopige jaarstukken 2025 van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland;
2. Kennisnemen van de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland;
3. bij de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland een positieve zienswijze in te dienen op de resultaatbestemming van de voorlopige jaarstukken 2025
4. bij de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2027;
5. de bijdrage aan de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in de Programmabegroting 2027 structureel te verhogen met respectievelijk €36.000, € 80.000, € 125.000 en € 255.000;
6. Het bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland met bijgevoegde (concept)brief over de besluitvorming informeren.

Kern van het voorstel, samenvatting

De voorlopige jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 zijn op 25 maart 2026 door het Algemeen Bestuur van de VrZW vastgesteld. Het jaar 2025 is afgesloten met een positief saldo, dat wordt voorgesteld toe te voegen aan de algemene reserve om de financiële weerbaarheid van de organisatie te versterken. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 18 juni 2026 een zienswijze in te dienen over zowel de toevoeging van het positieve saldo aan de algemene reserve als over de ontwerpbegroting 2027. Daarna kan het Algemeen Bestuur de begroting 2027 definitief vaststellen. Het wordt de raad voorgesteld om tijdig een zienswijze aan de VrZW af te geven.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect

Conform artikel 30 van de Gemeenschappelijke regeling VrZW worden de jaarstukken ter kennisname toegestuurd aan de raad, uitgezonderd het vaststellen van de resultaatbestemming. Conform artikel 13 van de gemeenschappelijke regeling wordt de raad in de gelegenheid gesteld hierop binnen 12 weken een zienswijze te geven.

Conform artikel 28 van de Gemeenschappelijke regeling wordt uw raad in de gelegenheid gesteld binnen 12 weken een zienswijze te geven op de begroting 2027.

Toelichting en argumenten

1.1 Kennisnemen van de voorlopige jaarstukken 2025 is noodzakelijk

De voorlopige jaarstukken 2025 laten zien dat de VrZW belangrijke stappen heeft gezet in het versterken van de organisatie en het voorbereiden op toekomstige taakuitvoering. In 2025 zijn scenario's ontwikkeld om de samenwerking met andere veiligheidsregio's en de GGD Zaanstreek-Waterland te intensiveren en verduurzamingsmaatregelen tijdelijk te temporiseren. Deze maatregelen dragen bij aan de efficiëntie en financiële stabiliteit van de organisatie.

1.2 Positief saldo versterkt de organisatie

Het positieve saldo van 2025 wordt voorgesteld toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de weerbaarheid van de VrZW verder wordt versterkt. Dit geeft de organisatie flexibiliteit om te anticiperen op toekomstige financiële uitdagingen.

2.1 De ontwerpbegroting 2027 geeft richting aan toekomstig beleid

De ontwerpbegroting 2027 richt zich op het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid en de toekomstbestendigheid van de brandweezorg. Er wordt ingezet op het versterken van crisisbeheersing, informatie-uitwisseling, datagedreven toezichtmethoden en technologische innovatie zoals drones en blusrobots. Door intensieve samenwerking op landelijk en regionaal niveau kan de VrZW haar taken effectiever en doelmatiger uitvoeren, wat bijdraagt aan de veiligheid van de inwoners van Edam-Volendam.

3.1 Indienen van een zienswijze versterkt gemeentelijke invloed

Het indienen van een zienswijze door de raad stelt de gemeente in staat invloed uit te oefenen op de begrotingsontwikkeling en het financiële beleid van de VrZW.

3.2 Structurele bijdrage is noodzakelijk voor continuïteit

Financieel gezien is de gemeentelijke bijdrage voor 2027 afhankelijk van de rijksbijdragen en de scenario's voor taakuitvoering. Indien aanvullende rijksmiddelen uitblijven, is een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage noodzakelijk om het tekort op te vangen en de continuïteit van de operationele taken te waarborgen.

Kanttekeningen en alternatieven

2.1 Conceptbegroting 2027 sluit met negatief saldo

De ontwerpbegroting 2027 kent enkele financiële en operationele aandachtspunten. De uitblijvende aanvullende rijksbijdragen voor de verplichte wijziging van het brandweerstelsel, in combinatie met stijgende kapitaallasten door investeringen in technologie en materieel, brengen de financiële positie van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) onder druk. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoering van wettelijke taken, zoals brandweezorg, crisisbeheersing en maatschappelijke weerbaarheid. Om deze risico's te beheersen, wordt voorgesteld de gemeentelijke bijdrage structureel aan te passen zodat de continuïteit van de operationele taken gewaarborgd blijft. Daarnaast blijft het belangrijk dat de VrZW haar personele en materiële capaciteit flexibel inzet, zodat tijdelijke tekorten of uitstel van uitbreidingen geen negatieve gevolgen hebben voor de veiligheid in de deelnemende gemeenten.

2.2 Taakstelling 2% momenteel niet mogelijk

Door de financiële opgave die door het Rijk is opgelegd, waaronder de reeds doorgevoerde korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR), is een taakstellende besparing van 2% op de gemeentelijke bijdragen aan de VrZW op dit moment niet realistisch. Pas wanneer het Rijk meer duidelijkheid geeft en aanvullende financiële ruimte beschikbaar stelt, kan worden bezien op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de wens van gemeenten om het budgettair kader te verlagen.

VrZW zet in de periode 2026–2029 in op het versterken van de doeltreffendheid en doelmatigheid door intensievere samenwerking met andere veiligheidsregio's en met de GGD Zaanstreek-Waterland. De

mate waarin deze samenwerking daadwerkelijk leidt tot efficiëntievoordelen hangt af van de bereidheid van samenwerkingspartners en de bestuurlijke afstemming.

De afspraak is dat eventuele aanvullende rijksmiddelen primair worden gebruikt om de financiële druk op de gemeenten te verlichten, zodat extra besparingen op de gemeentelijke bijdrage alleen worden overwogen als dit noodzakelijk en verantwoord is.

3.1 Alternatieven brengen risico's met zich mee

Alternatieven, zoals het beperken van taken of het uitstellen van investeringen, zijn mogelijk, maar brengen juridische en maatschappelijke risico's met zich mee en worden daarom niet standaard in de begroting verwerkt. Door de begroting sluitend en realistisch te houden, kan de VrZW zowel financieel gezond blijven als haar wettelijke en strategische taken effectief uitvoeren.

Financiële middelen en effecten begroting

Voorlopige jaarstukken 2025

Deze jaarrekening over boekjaar 2025 sluit met een voordelig saldo van € 542.644 waarvan € 309.496 niet tot besteding gekomen middelen versterking crisisbeheersing en vervolgens resteert een voordeling saldo ter grootte van € 233.148. Dit bedrag wordt voorgesteld toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de weerstandscapaciteit van de VrZW wordt vergroot.

In het rekeningresultaat is een bedrag van € 309.496 opgenomen aan ontvangen rijksmiddelen voor de versterking van crisisbeheersing, dat in 2025 niet is besteed. Conform afspraken met het rijk blijft dit bedrag beschikbaar voor de versterkingsopgave. Binnen het programma Toekomstgerichte Crisisbeheersing is bewust gekozen voor een gefaseerde inzet van formatie. Gezien de vanaf 2026 geldende korting van 10% op de rijksbijdrage BDuR is dit een verstandige beleidslijn; het aantrekken van medewerkers met het risico hen op korte termijn weer te moeten ontslaan, wordt als ongewenst beschouwd. Hierdoor zijn de middelen in 2025 niet volledig besteed en zullen zij op een later moment alsnog worden ingezet.

In 2025 heeft VrZW scenario's ontwikkeld voor toekomstige taakuitvoering vanwege financiële druk vanuit het Rijk en verwachte lagere gemeentelijke bijdragen. Gekozen is voor intensievere samenwerking met andere veiligheidsregio's en de GGD Zaanstreek-Waterland, met beperkte besparingen door uitstel van verduurzaming.

De samenwerking wordt versterkt op landelijk (Veiligheidsberaad), regionaal (Noordwest 4) en lokaal niveau, waarbij op termijn een mogelijke integratie met de GGD als stip op de horizon geldt.

Binnen de programma's is ingezet op versterking van crisisbeheersing, informatiepositie en maatschappelijke weerbaarheid (o.a. pilots noodsteunpunten). In de brandweerbijdrage wordt de 24-uursdienst uitgebreid, maar knelt dit door het uitblijven van rijksmiddelen, wat leidt tot capaciteitsproblemen.

Financieel staat VrZW onder druk door stijgende kosten en onzekerheid over rijksbijdragen. Maatregelen zoals een vacaturestop zijn genomen om de kosten te beheersen, terwijl stijgende kapitaallasten een groeiende uitdaging vormen voor de toekomst.

Ontwerpbegroting 2027

De begroting 2027 van VrZW bedraagt €50,2 miljoen en wordt gefinancierd uit rijksbijdragen (BDUR), gemeentelijke bijdragen en overige inkomsten. De focus ligt op het vergroten van maatschappelijke weerbaarheid, zonder nieuwe beleidsvoornemens met financiële impact. Dit vanwege lopende meerjarige strategische opgaven en onzekerheid over toekomstige rijksmiddelen voor gemeenten.

De ontwerpbegroting 2027 van VrZW presenteert per programma de beoogde effecten, acties en financiële kaders, gebaseerd op het beleidsplan 2025-2028. De veiligheidsregio zet in op toekomstgerichte crisisbeheersing, versterking van de brandweezorg en het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid, mede door landelijke en regionale samenwerking en informatiedeling. De verbouwing van het Prins Bernhardplein voor samenwonen met de GGD-Zaanstreek-Waterland wordt medio 2026 opgeleverd, met de dekking van kapitaallasten en projectkosten conform de businesscase.

Financieel wordt 2027 gekenmerkt door een licht negatief saldo door het uitblijven van rijksmiddelen voor de verplichte wijziging van het brandweerstelsel (bouwsteen 1), dat tijdelijk wordt opgevangen door een vacaturestop en uitstel van personele uitbreiding van het redvoertuig in Wormerveer. De begroting streeft naar een reëel sluitend beeld vanaf 2029, waarbij structurele beleidskeuzes nodig zijn als aanvullende rijksbijdragen definitief uitblijven.

Gemeentelijke bijdrage 2027

Tabel Gemeentelijke bijdrage 2027

Bedragen x € 1.000

Gemeente	Bijdrage 2026	Index 2027 3,0%	Bijdrage 2027
Edam-Volendam	3.874.767	118.543	3.993.310

De gemeentelijke bijdrage 2027 voor Edam-Volendam is volgens de ontwerpbegroting 2027 € 3.993.310. Er is in de Programmabegroting 2026 van Edam-Volendam voor 2027 een bijdrage begroot van € 3.956.600. Dit brengt een tekort in de begroting in 2027 met zich mee van € 36.000. Vervolgens loopt het tekort in de begroting als volgt op:

Jaar ▲	Bedrag	Structureel	Beginstand	Boeking	Eindstand
2026	0	Incidenteel	3.880.000	0	3.880.000
2027	36.000	Incidenteel	3.957.600	36.000	3.993.600
2028	80.000	Incidenteel	4.036.752	80.000	4.116.752
2029	125.000	Incidenteel	4.117.487	125.000	4.242.487
2030	255.000	Incidenteel	4.117.487	255.000	4.372.487

Dit heeft tot gevolg dat wij onze gemeentelijke bijdrage moeten aanpassen.

De bijdrage aan de VrZW dient in de Programmabegroting 2027 structureel te worden verhoogd met respectievelijk €36.000, € 80.000, € 125.000 en € 255.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het begrotingssaldo.

Uitvoering of vervolgproces

Het Algemeen Bestuur VrZW heeft op 25 maart 2026 de voorlopige jaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 vastgesteld. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld binnen 12 weken een zienswijze te geven. Het Algemeen Bestuur zal de zienswijzen op 24 juni 2026 bespreken, waarna u een raadsinformatiebrief ontvangt. Hierin wordt u door het bestuur geïnformeerd over haar oordeel over de ingediende zienswijzen en de conclusie die ze daaraan verbinden. Het Algemeen Bestuur stelt de jaarstukken op 24 juni 2026 en de ontwerpbegroting op 2 september 2026 definitief vast.

Participatie en communicatie

Tijdens de besluitvormende raad op 21 mei 2026 wordt er een besluit genomen over de te geven zienswijzen op de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de VrZW. Na dit besluit zal er een brief met deze zienswijzen worden verstuurd naar het Algemeen Bestuur van de VrZW.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten

Het voorgaand beleidsplan is in februari 2025 aangeboden aan de gemeente. Vanuit de raad is er een positieve zienswijze gegeven op het beleidsplan 2025-2028 (Voorstelnummer D-RVS - 25376598 Agendanummer Zaaknummer Z24144871). Het beleidsplan is op 24 maart 2025 door het Algemeen Bestuur van de VrZW vastgesteld. Vergadering 27 februari 2025: [Agenda EdamVolendam - Raadsvergadering donderdag 27 februari 2025 23:00 - 00:30 - iBabs Publiekspportaal](#)

Bij brief van 11 december 2025 is de kadernota 2027 ter informatie verstuurd aan de raad.

Bijlagen

1. Brief over de voorlopige jaarstukken VrZW 2025
2. Voorlopige jaarstukken VrZW 2025
3. Brief over de ontwerpbegroting VrZW 2027
4. Ontwerpbegroting VrZW 2027
5. Conceptbrief zienswijze

Edam-Volendam,

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
C. Rijnberg

de burgemeester,
R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.

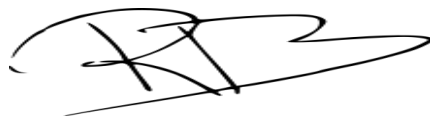
Transactiebewijs iBabs digitale handtekening

Beukers, R.J. (Rick)

r.beukers@edam-volendam.nl

24-06-2026 14:23

20426339620931e9d89f1d066edad9c0021676871432b42c1aa4a3e3b5db73c3

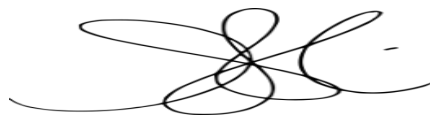
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'RJB', with a large, sweeping horizontal stroke at the end.

Hellingman (Gemeentesecretaris), N. (Nanda)

n.hellingman@edam-volendam.nl

24-06-2026 16:07

1fa2444ea15df7cd19adb108f0b372b20cce2e767eddeed004657e5ffd5e9ca3

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'N. Hellingman', with a large, looping 'N' and a horizontal stroke at the end.